

28.6.2000

לאחר שנודע לי על פרסום דברי רקטור האוניברסיטה בענין בדיקת עבודת התיזה שלי ברשת זו, רשת הסגל, פניתי אל ראש החוג שלי, החוג להיסטוריה של המזרח התיכון, הפרופ. אבנר גלעדי, להכניס בשמי את תגובתי הראשונית למסיבת העיתונאים שנערכה ולדברי הרקטור, ותודתי לפרופ. גלעדי על כך.

אילו נהיה שמי ארדינסט – יכולתי לעשות זאת בעצמי, כפי שעושה זאת עורך הדין ארדינסט בכל עת שמתחשק לו הדבר, אך לענין זה נחזור עוד בהמשך.

ראשית, אדגים לכם למה מתכוון רקטור אוניברסיטת חיפה כשהוא טוען להגינות, ענייניות, אובייקטיביות ויושר. ב- 10.6.2001 הוגש לרקטור דו"ח ועדת הבדיקה. ב- 12.6.2001 פגשתי את הרקטור, שאמר לי, כאשר הדו"ח כבר היה יומיים במשרדו, שאל נכון בקרוב תסיים הועדה את עבודתה ויפורסם הדו"ח שלה. שאלתי את הרקטור: "האם יתאפשר לי לראותו ולהגיב עליו עוד בטרם פרסומו?" תשובת הרקטור (לצערי הרב לא הקלטתי אותו): "בודאי שכן!". כיון שהדבר נראה בעיני מובן מאליהו הסתפקתי בכך. ומה קרה בפועל?

ב- 25.6.2001, חמישה עשר יום לאחר שקיבל את הדו"ח, קיבל הפרופ. פירו, שהיה מנחה העבודה, את אישורו של הרקטור להראות לי את הדו"ח, 46 עמודים, אותו התכוון, ואף הציג, הרקטור, למחרת היום, בפני העיתונאים.

ניסיתי בשיחת טלפון להסביר לו שהדבר נראה לי בלתי הגיוני ואף לא צודק לא לאפשר לי לקרוא בדו"ח בעיון ואף להכין את תגובתי כלפיו עוד בטרם יפורסם לציבור הרחב, אך לשווא.

לאחר ויכוח ממושך ובלתי נעים לחלוטין, הצעתי לרקטור לחשוב שוב על הענין וכעבור כשעה התקשרה אלי מזכירתו כדי "לחדש" לי שהוא ידאג להודיעני את החלטותיו בענין הדו"ח למחרת בבוקר, עוד לפני שתתחיל מסיבת העיתונאים!

לפיכך, על תוכן הדו"ח המפורט, כמובן שלא אגיב הפעם, ותהיה זו תגובתי הראשונית והראשונית בלבד. תגובתי היותר מפורטת תבוא בהמשך, במועד שיאפשר לי בדיקה מספקת של כל הנאמר בדו"ח בצורה מסודרת וראויה ולא כלאחר יד, אם כי, שלא כמו הרקטור, מסיבת עיתונאים נוספת כנראה לא תזומן לצורך הענין, במסגרת ההגינות ה"רקטוריאנית" הידועה.

מנדט הועדה היה "לטפל בסוגיית קיומם של פערים בין תכנים בעבודת התיזה לבין מקורותיהם בהקלטות וברשימות". מכאן נובע שכל הפלפולים, בענייני מתודולוגיות וכיו"ב, הפרושים על פני רבים מן העמודים הראשונים בדו"ח אין להם, כמובן, כל קשר הגיוני או אחר למנדט עבודתה של הועדה.

גם כאשר מדובר על בדיקת הטקסט – לא יאומן הדבר! בסיכומה מדברת הועדה עצמה על "שלושת המקרים האקטיביים של שיבוץ קטעי טקסט שלא נאמרו לבין ששת המקרים האחרים שבהם קיים מחדל ואי עשייה" (בעמ' 17), פיסקה לפני האחרונה (מלמטה). כבר בהצצה הראשונית אני מגלה יותר מאמירה אחת המציינת אפשרות של תקלה טכנית בהקלטה או "האפשרות כי הוא הושמע במקום

שההקלטה קטועה", אך אלו הם "טיפוסי הביקורת המציגים פערים בדרגת חומרה גבוהה!"

ואז, מאחר ונמצאו להם לחברי הועדה חמישה מקרים, שהם למעשה בעצם לא יותר משלושה, כי הם עצמם לא יכולים להתעלם מבעיות הקלטה שקיימות במקרים מסויימים, הריהם עוברים לחפש "נתוני מפתח המאותרים במקורות המחקר ולא מצאו את ביטויים בעבודת התיזה" או, בלשון פשוטה, קטעים שונים שלחברי הועדה יש ביקורת מדוע לא הוכנסו לתיזה. אגב, יש, בתוך 63 שעות ההקלטות הרלבנטיות עוד עשרות רבות של קטעים רלבנטיים ומתאימים, אך, לא נעים, גם בכך לא נתבקשה הועדה לעסוק.

בואו לא נשכח אף לרגע: על הועדה היה למצוא ציטוטים שאין להם מקורות רשומים או מוקלטים וכמובן, לקבוע גם את מידת השקר והזדוניות עליה התבססה תביעת הדיבה כלפי.

בתגובתי המפורטת, בבוא הזמן, בכוונתי להתייחס אך ורק לנושא של בדיקת טקסט עבודת התיזה שלי, בהשוואה לקלטות ולרישומים של החומר הגולמי הרלוונטי, שהוא, והוא בלבד עניינה של הועדה.

קשה לומר שבתנאים ובנסיבות הענין הופתעתי כשגיליתי שבסיס עבודתה של הועדה היא "תיזת ארדינסט", שהפכה להיות מעין "אורים ותומים" של חברי הועדה. ככל שהספקתי להבחין- אמירותיו/השמצותיו חסרות הרסן של ארדינסט, אותו למדנו להכיר היטב כעורך דינם של אנשי "אלכסנדרוני", כמו למשל קביעותיו לגבי עבודתי שהן "עדות מופרכת וחסרת שחר, מחקר מגמתי נפסד ובלתי ראוי" תופסים בחומר הבסיסי של הדו"ח מקום נכבד וחשוב. ההתייחסות כלפיו היא כאילו היה ארדינסט היסטוריון בר-סמכא לפחות ולא אדם משוחד לחלוטין שכל מטרתו היא לנקות, ויהי מה, את אנשי "אלכסנדרוני" מאשמת הטבח בטנטורה, גם אם לפעמים הוא רק טועה.

שווה בהחלט לזכור ולהזכיר, כי על האשמותיו כלפי עדיין לא ניתנה לי, למרבה הצער, הזדמנות מסודרת לענות בבתי המשפט בישראל, מסיבות הידועות להם בלבד, אך ענין זה אינו הופך האשמות אלו לנכונות כלל ועיקר.

והנה התקיימה מסיבת העיתונאים אליה באנו גם אשתי ואנוכי והתיישבנו, בתור "לא עיתונאים" על הכיסאות שמאחור, ליד הקיר. אך ליד השולחן, בהדרת כבוד של "חתנים" לכל דבר, ישבו שישה או שבעה מחיילי "אלכסנדרוני" וכן גם, איך לא, עורך הדין, העיתונאי, הפרופסור ואולי גם מנהל האוניברסיטה, אדון ארדינסט. אני מודה, שכשפתח ארדינסט את פיו והחל לנאום, להתגרות, להטיף ולהציע הצעותיו, שכחתי לרגע איזה עיתון הוא מייצג או באיזה חוג הוא מרצה. אכן, צריך חוצפה במידה די גדושה, כדי שעורך דין המייצג את אחד הצדדים שבמחלוקת יופיע במסיבת עיתונאים, יטול רשות דיבור וגם... יטיף וישמיע לרקטור האוניברסיטה מה עליו לעשות במקרה כזה וכזה והרקטור שותק ואינו מעמידו על מקומו מלכתחילה, כאילו טבעי ומובן הדבר מאליו.

רק לאחר שנסתיים הארוע למדתי שארדינסט הוא גם קליינט קבוע ברשת הסגל של האוניברסיטה. על סמך מה, באיזו זכות או סמכות? לא ידוע.

לקראת סיום המסיבה לא הבינו אחדים מן העיתונאים מהי השורה התחתונה בקביעת הועדה לגבי הנתונים המזעזעים ש"חשפו": האם אני שקרן? טיפש? לא יודע ערבית? רשף? זדוני?
ומה התשובה? אין תשובה!

הרקטור החליט, ברוח ההגינות הידועה להעביר את קבלת ההחלטות לידי הרשות ללימודים מתקדמים. אינני יודע כמה הם בדיוק ומי הם השייכים לרשות אך על פי שהמופקד על הרשות הזו הוא הדיקן ללימודים מתקדמים, פרופ. פישמן, שב 16.4.2000, ביום בו הגישו אנשי "אלכסנדרוני" את תביעתם כנגדי, כשמונה חודשים לפני שנפתח המשפט עצמו, גזר, בעצם, במו ידיו את דיני, בכך שמחקר ב"טיפקס" את שמי מרשימת מצטייני החוג שלי, מבלי להכירני, או להחליף מילה עמי, ואף מבלי ליידע על כך את ראש החוג שלי, שהיה, במקרה זה גם המנחה שלי, בתירוץ המפוקפק שסירבתי למסור את חומרי הגלם של עבודתי, מאחר שכבר ב- 1.3.2000 הודיעו אנשי "אלכסנדרוני" לאוניברסיטה ולציבור כי הם מכינים תביעה משפטית נגדי.

אגב, האם באמת עניינו את האוניברסיטה הקלטות? היכן היו המתעניינים במרס 1998, כשהגשתי את העבודה, ב- 1999, במרס 2000?
פניה בכתב בענין הקלטות הללו קבלתי מפרופסור פישמן ב- 15.5.2000 ולא יום אחד קודם לכן! חודש ימים לאחר הגשת התביעה נגדי בפועל. כל סיפור אחר שיספרו לכם על פניות בע"פ לא יעזרו המכתב בידי.
ובכן, במסגרת ההגינות הכללית המוכרת לנו, הוא הוא, הפרופסור פישמן, שיוביל את הגוף שידון בנושא, ושם נוסף ששמעתי שייך לרשות - הוא לא אחר מאשר הפרופסור טלמון, שהוביל וריכז, למעשה, את עבודת ועדת הבדיקה. האם באמת חשוב מאד לדעת מי עוד ברשות ללימודים מתקדמים? לא בטוח. ברשות ללימודים מתקדמים הם לא מאה או מאה וחמישים פרופסורים!
אין כנראה גבול לציניות! הן כולנו למדנו פעם לחבר אחד ועוד אחד!
ועוד שאלה או שתיים: לאחר חודשים ארוכים של עבודת הועדה - היכן היו יתר שלושת חברי הועדה האחרים? האם הגיוני הוא שלא הגיעו למסיבת העיתונאים על עבודת ועדתם?
איפה היה מנחה העבודה, ראש החוג אליו נוגע הדבר? האם אכן הגיוני שלא הוזמנו לאירוע שהיה, לעומת אנשי "אלכסנדרוני" וארדינסט? למומחי האובייקטיביות פתרונים.

ואסיים בעוד אמת אחת עצובה: אכן, בדו"ח הועדה נאמר כי "במהלך עבודתה, כמו אף בשלב סיכומה, לא קבעה הועדה כל עמדה בשאלת קיומו או אי קיומו של הרג המוני של בני טנטורה במהלך כיבוש הכפר או בעקבתיו", אך אי התעסקות הועדה בשאלה איזוטרית כה משנית זו, אינו משנה דבר והוא, כי טבח גדול התרחש בטנטורה לאחר הקרב על פי עדויות רבות ומגוונות. לא הצלחתם ולא תצליחו גם בעתיד הנראה לעין למנוע את המחקר בשאלה זו ומוטב לכם, כאוניברסיטה הרוצה להיות ראויה לשם זה, להתחיל לדחוף ולעודד כמה שיותר חוקרים לעסוק בתחום חשוב ומעניין זה של חקר מלחמת 1948, ובהחלט יפה שעה אחת קודם!

תדי כ"ץ